

stavnikoma opozicije dr. Mačkom in Veslavom Vilderjem.

Zakaj »Svoboda« razpuščena? Banjavski banovine dr. Puc je razpustil z odločbo z dne 13. julija »Svoboda«, delavsko kulturno in telovadno zvezo Jugoslavije v Ljubljani, radi ravnanja z ner državnim in družabnim red. V razlogih razpustitvene odločbe se navaja, da je bilo usmerjeno delovanje društva in podružnic na poseben poudarek delavskega razreda in gojitev pretirano socialističnih teženj, ki so prehajale že na komunistično polje. Posebno se je moglo to opaziti povodom društvene prireditve dne 7. julija v Celju. Ob tej priliki je bila pred izvajanjem programa obdržana posebna konferenca delegatov, ki ni bila oblastveno prijavljena in na kateri se je sklenila ustanovitev socialistične stranke. S tem se je društvo udeleževalo politično, za kar po pravilih ni bilo upravičeno. Med sprevedom, ki ga je društvo priredilo, so se nosile table in rdeči trakovi z napisom: »Skupina neodvisnih slovenskih študentov«, »Delavstvo, združeno se proti vojni in fašizmu« itd. Izmed udeležencev so se čuli vzkliki: »Živijo Sovjetska Rusija!«, »Živijo Lenin!«, »Živela svoboda!«, »Živela ruska svoboda!«, »Živijo soveti!«, »Dol s fašisti!«, »Dol z buržazijo!« itd. Na prireditvi na celjski Glaziji so govorili razni vodje, ki so iznašali politična in prevratna gesla. Tako je rekel Sedej Alojzij iz Ljubljane: »Ta množica, ki je tukaj zbrana, bo storila smrt današnjemu družabnemu redu.« Med govori so se čuli vzkliki, zlasti iz vrst vseučilišnih dijakov komunističnega značaja. Potemtakem je delavski kulturni dan prešel na politično polje in v veliko komunistično demonstracijo zoper državni in družabni red.

»Svobodina« prireditve v Celju, ki je postala za društvo tako usodna, je bila širokopotezno pripravljena. Med ljudstvom v Celju in okolici, v Laškem in drugih sosednjih krajih se je, kakor smo obveščeni, agitiralo za udležbo s pretvezo, da gre za nadaljevanje evharističnega kongresa, da pride v Celje notranji minister dr. Korošec, ki bo tudi govoril. Tako je prišlo na to prireditve tudi mnogo radovednežev, ki niso marksističnega ali komunističnega mišljenja. Prireditelji celjskega dneva, ki naj bi bil zgolj kulturni (prosvetni), so izgubili popolnoma iz rok vajeti, katere so jim iztrgali komunistični elementi. Za socialiste izkustveno potrjeni nauk, kako nevarno je s komunisti prebivati pod eno streho.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grška vlada odstopila. Kakor smo že poročali, bodo imeli na Grškem letos ljudsko glasovanje za republiko ali monarhijo. V sedanji vladi sta dva ministra republikanca, in sicer za notranjo in socialno politiko. General Kondilis, podpredsednik vlade ter vojni minister, ki je obiskal pred kratkim Bled in Belgrad, je zahteval od predsednika vlade, da izloči ta dva ministra iz vlade, preden bo on, Kondilis, obiskal Nemčijo. Ker se je predsednik uprl temu predlogu, so podali vsi ministri ostavko.

Göring, pruski ministrski predsednik, je izdal redsedištvom pokrajin-

skih vlad okrožnico, ki v njej govori o sovražnem zadržanju nemškega katoliške duhovščine proti narodnemu socializmu ter zahteva, naj se uporabi vsa zakonska edstva proti taki duhovščini. Posledica bo, da bodo katoliški duhovniki še v večjem številu koleslej romali v ječe in koncentracijske taborišča.

Nagla rešitev krize grške vlade. Ministrski predsednik Tsaldaris ter povzročitelj krize podpredsednik vlade in vojni minister general Kondilis sta se naglo pobotala. Sporazumela sta se v tem smislu, da mora ostati vlada glede plebiscita o obnovi monarhije povsem nepristranska. — Ljudsko glasovanje o monarhiji ali republiki se bo pospešilo in vršilo najbrž že avgusta in bo na ta način notranji politični položaj naglo razčiščen. Na podlagi omejenega sporazuma je predsednik vlade osebnosti nove vlade le nekoliko izpopolnil ter premešal in ej bila rekonstruirana vlada zaprisežena 20. julija.

Na Francoskem bodo štedili. Francoski ministrski predsednik Laval je napovedal, da bo dala njegova vlada 20 uredb, ki se nanajajo na znižanje državnih in obveznih zmanjšanja plač uradnikom, glede skrčenja izdatkov za okrajne in občinske samouprave in za pospeševanje gospodarske delavnosti v državi. Nove uredbe bodo vrgle državni blagajni 10 milijard 958 tisoč frankov prihrankov. Lavalova vlada bo zmanjšala državni proračun za težke milijone in bo znatno poživila gospodarstvo.

Abesinski cesar je govoril 18. julija pred parlamentom in je izjavil ob navdušenju poslancev, da je za Abesince v oči gled vojni nevarnosti z Italijo boljše, da umrjejo kot svoboden narod, kakor da živijo kot sužnji. Pozval je žene, naj pomagajo in strežejo bojevnikom in naj jim dajo poguma pri obrambi domovine. Cesar je končal svoj veliki govor z besedami: Mi bomo pogumno stopili nasproti napadalcem in tudi najbolj moderno orožje nas ne bo odvajalo od svete dolžnosti, da umremo v obrambi domovine. Cesar je nato podal zgodovino vsega spora in nadaljeval, da Italija že 40 let poskuša zavojevati Abesinijo in da je tudi sedanja vojaška priprava izraz te njene stare želje. Italija je na našem ozemlju zgra-

dila svoje vojaške postojanke. Kakor mi že leta 1896 nismo želeli vojne, tako je tudi sedaj nečemo. Mi odločno odklanjamo vsako misel italijanskega pokroviteljstva. Vojna nevarnost od ure do ure narašča, toda če izbruhnejo sovražnosti, bo naša vest mirna in Abesinija bo branila svojo neodvisnost do zadnjega svojega živega moža. — Ko je cesar končal svoj govor, so ga obkolili poslanci in vzklíkali: »Živela Abesinija! Mi bomo umrli za svobodo Abesinije!«

Stalin pometa. Stalin je obljubil francoskemu ministru Lavalu delovati na to, da francoski komunisti ne bodo nasprotovali njegovi vladi. Zoper to so pa nastopili francoski komunisti in Komintern. Ta je izročil Stalinu spomenico, v kateri kritikuje njegovo zunanjo politiko in ugovarja zoper odlaganje kongresa Kominterne. Stalin je pa dotične člane Kominterne dal odstaviti, oziroma zapreti. Zapreti je dal tudi 28 stražnikov v Kremlo s poveljnikom vred. Pridejo pred vojno sodišče in sodili jih bodo pri zaprtih vratih. Novi poveljnik Takalun je poklical na njihova mesta najzanesljivejše pristaje. Tuči v Komsomolu pometa Stalin. Glavni tajnik Komsomola Kosarev je zapovedal, da se komsomolci ne smejo mešati v nadzorstvo del pri obrti in kmetijstvu. Delovanje komsomolcev se omejuje le na vzgojo mlajšega naraščaja. Nadzorstvo nad starejšimi jim je odvzeto. Tako pometa Stalin že leta in leta, a še ni gotov. Kdaj bo s pometanjem gotov? Takrat, ko bodo njega pometli.

Učitelji v Rusiji. Ruski listi poročajo po moskovski »Pravdi«, da je v Rusiji približno 600.000 ljudskih in srednješolskih učiteljev, med temi pa je le okrog 100.000 komunistov. V Minski guberniji je posebno slabo, tam je med 736 učitelji le 28 komunistov. »Pravda« poroča tudi o izjavi Balandina, predsednika učiteljev Ivanovske zveze, da je rekel na nekem zborovanju: »Lenin se pri nas smatra za knjigo s sedmimi pečati. Pri nas se nikoli ne najde učitelj z izvirniki marksističnih klasikov.« »Pravda« piše, da se take reči ne smejo več trpeti in da se med učitelji mora napraviti red. Čudno, da po 18 letih bolševizma slišimo take glasove iz Rusije.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

631

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.



Konkordat pogazen. Nemški namreč. Po določitvi konkordata, ki ga je narodnosocialistična Nemčija sklenila s papežem, je zjamčen katoliškim verskim organizacijam nemoten obstoj in svoboden razvoj. Tako stoji napisano, odnosno natisnato na papirju. V dejanstvu pa katoliške organizacije nimajo zjamčene svobode. Nastope ka-

toliške mladine v javnosti onemogočujejo, preprečujejo in ovirajo. Uprava svobodnega mesta Bremen je izdala odlok, ki prepoveduje katoliškim mladinskim organizacijam nošenje uniform in znakov ter nastopanja in obhode z zastavami in banderami. Spričo te prepovedi je vatikanski list »Osservatore Romano« ugotovil, da je to kršitev konkordata, ki ima veljavo javnega zakona. Konkordat tudi zjamčuje katoliški duhovščini pravo in svobodo. V dejanstvu pa katoliške duhovnike neprestano preganjajo. Duhovniška

čast je brez varuštva. Na ostuden način se napadajo škofje in duhovniki. Vsak narodnosocialistično uniformirani pobalin sme svoj umazani gobec brisati ob duhovniški in škofovski osebi in njegovem poklicu. Državna oblast ne samo trpi, marveč podpira razširjevanje staronemškega poganstva.

Sv. maša na višini 4169 metrov. V severni Afriki je gorovje z imenom Atlas. Stari Grki so ga smatrali kot orjaka, ki nosi na svojem hrbtu nebesni svod. Najvišji vrh tega gorovja se imenuje Tubkal. Nedavno se je družba 24 katoličanov napotila na ta vrh. Težka je bila pot, ki je zahtevala ogromne napore. Prebresti in prestati je bilo veliko nevarnosti. Naposled je družba nekega dne ob 10. uri zjutraj dospela na vrh Tubkala. Nagloma so priredili oltar in katoliški župnik iz Morakeira

o. Henrik Köhler je daroval sv. mašo. Med sv. mašo je pet ljudi sprejelo sv. obhajilo.

Kje je največ duhovnikov? V prav mnogih krajih vlada veliko pomanjkanje duhovnikov. Ako jih je kje več, kot jih potrebujejo, je to velika izjema. Ta izjema ne obstoja ne med Nemci ne med Slovani in tudi ne med Italijani, ampak v indijski škofiji Goa, kjer so shranjeni posmrtni ostanki velikega misijonarja sv. Frančiška Ksaverja. Ta škofija ima toliko duhovnikov, da jih je 140 poslala v sosednje škofije in tudi na Portugiško (v Evropi), v Brazilijo (v južni Ameriki) in na Filipinske otoke (v Velikem oceanu južno-vzhodno od Kitajske). Indijska škofija Goa ima torej sorazmerno največ duhovnikov na svetu.

di skedenj, na katerem sta prenočevala dva mlatiča. Ko sta se mlatiča prebudila, je bilo že celo gospodarsko poslopje v obsegu plamenov in ni bilo niti misliti na rešitev obeh žrtev, kateri so našli zgoreli na pogorišču. Kolarnica in skedenj sta zgorela do tal, ker sta bila krita s slamo. Zgorela je kobila z žrebetom in konj je dobil hude opekline. Ogenj je uničil zalogo sena, slame in razno poljsko orodje. Pogorelec je oškodovan za 50.000 Din. Gasilci so preprečili z omejitvijo še večjo požarno nesrečo. Hude opekline je dobila hišna gospodinja, katero so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Ugotovitev osebnosti mlatičev, ki sta
zgorela. Smrtni žrtvi požara pri posestni-
ku Oslu v Župečji vasi sta mlatiča: Jožef
Danjko, posestnik v Sveči pri Majšpergu,
in Franc Mlakar, delavec od Sv. Bolfenka
pri Majšpergu. Oba sta spala ob izbruhu
požara na skednju in se nista mogla rešiti,
ker je ogenj prenatlo objel celo poslopje.
V jutro sta hotela pričeti pri Oslu z mlač-
vijo, a ju je prehitela strašna smrt.

Huda požarna nesreča je doletela dne 18. julija predpoldne v as Hajdino pri Ptuj. Goreti je začelo pri posestniku Štefanu Rozmanu. Vkljub gasilski požrtvovalni pomoči je ogenj preskočil radi vetra na gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Zupaniča in pozneje na stavbe Alojzije Polove, Frančiške Lašič, Kunigunde Zupančič, Julijane Mustafa in Matije Zupaniča. Zgorelo je 18 poslopij in znaša škoda 400.000 Din. Zavarovalnica je le delna. Podobna nesreča je zadela Hajdino pred večimi leti.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Janževskem vrhu pri Ptujju posestniku Matježu Čušu. Ogenj je povzročil udar strele.

Prometna nesreča. Motociklist Mirko Lednik iz Čreta pri Celju je zadel v Celju na križišču dveh ulic ob tovorni avto tvrdke Westen. Sunek je pogнал Lednika ob betonski obzidek, kjer je obležal s poče o lohanjo in so ga prepeljali v opasnem stanju v celjsko bolnišnico.

Avtomobil smrtno povozil 15 letnega
dečka. Na Črnučah pri Ljubljani je av-
tomobil smrtno povozil 15 letnega Stan-
ka Oražma. Avto je stisnil žrtev ob zid
in revež je takoj izdihnil.

Strela obiskala družino med obedom. V Drnovem pri Krškem je udarila strela v hišo posestnika Antona Gorenc v trenutku, ko je bila zbrana cela družina pri obedu. Strela je pobila samo opeko na strehi, družina je padla le nezavestna pod mizo, druge večje nesreče hvala Bogu ni bilo.

Domačija pogorela vsled udara strele. V Leskovcu pri Višnji gori na Kranjskem je uničil po udaru strele povzro-

NOVICE

Osebne vesti.

Zlato mašo je obhajal pri frančiškanih v Mariboru 22. julija upokojeni g. župnik Franc Šegula. Jubilant se je rodil leta 1860 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Mašniški posvečenje je prejel leta 1885. Župnik je bil pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu in pri Sv. Roku ob Sotli, kjer je stopil v stalni pokoj. Zlatomašnik je bil mnogo pred vojno urednik v Cirilovi tiskarni izhajajočega katoliškega lista »Südsteirische Post«. Potoval je v sveto deželo in opisal prav zanimivo svoje potovanje. Znan je kot eden najboljših pisateljev molitvenikov. Izdal je tudi dobro uporabne pri-dige. Zadnja leta živi v Mariboru in je obhajal zlati mašniški jubilej v svoji skromnosti na tišem. Priznanemu, zaslužnemu in požrtvovalnemu duhovniku in javnemu delavcu naše čestitke z željo, naj ga ohra i ljubi Bog zdravega in čilega še do bisernega jubileja!

Srebrni mašniški jubilej bo obhajal v krogu svojih tovarišev v mariborski stolni cerkvi 25. julija g. stolni župnik, monsignor, dekan in kanonik Mihael Umek. Od tovarišev sta umrla dva, 11 jih je v dušeskrbju in na drugih mestih. Jubilatant naše čestitke!

Nova maša v baziliki Matere milosti v Mariboru. V -ančiskanski baziliki v Mariboru je daroval prvo slovesno presv. daritev v nedeljo, 21. julija p. Kalist Langerholc. Novomašnik se je rodil leta 1911 v Beljaku. Oče mu je umrl pred tremi leti, mati prebiva v Krčevini pri Mariboru. G. novomašnik je študiral v Škofovih zavodih v Št. Vidu pri Ljubljani, bogoslovje pa je končal v ljubljanske semenišču. Ima brata redovnika in sestro misijonarko.

Spremembe pri oo. frančiškanih v samostanih na Slovenskem Štajerskem. Predstavljeni so: p. Ludovik Dovč iz Sv. Trojice v Slov. goricah v Ljubljano; p. Silvin Lenartič iz Ljubljane v M. Nazarje; p. Vincenc Kunstelj iz Nove Štife v Brežice; p. Konstantin Vrankar iz Nazarja v Maribor; p. Ildefonz Langerholz iz Ljubljane v

Sv. Trojico v Slov. goricah; p. Jožef Aljan-
čič iz Brežic v Novo Štifo.

Šolske sestre v Mariboru. V samostanu šolskih sester v Mariboru kot materni hiši vsega reda so se vršile v četrtek, 18. julija volitve vrhovne predstojnice. Izvoljena je bila za vrhovno predstojnico sestra Marija Terezija Hanželič, sedanja prednica v Zemunu, rojena v Ormožu, sorodnica bivšega župnika pri Kapeli, častnega kanonika g. Martina Meška. Prejšnja vrhovna predstojnica č. mati Angelina Križanič, sestra rajnega mariborskega stolnega dekana dr. Križaniča, je bila 12 let na čelu kongregacije ter tako dokončala po predpisih dovoljeno službeno dobo. Častita mati Angelina je bila rojena 15. julija 1854 pri Sv. Križu pri Ljutomeru, redovno obleko je prejela 25. maja 1873. Bila je že pred svetovno vojno vrhovna predstojnica, potem dolgo let prednica v Celju, dokler se ni vrnila v Maribor kot vrhovna predstojnica. Pod njenim vzornim vodstvom je kongregacija zelo napredovala ter se mogočno razširila, da sedaj šteje 87 postojank širom Evrope, Afrike, Severne in Južne Amerike.

Nesreče.

Viničarijo je .pepeilil ogenj posestniku Vinku Cerarju . Zavrh, občina Voličina v šentlenaršk . okraju. Škoda znaša 7000 Din.

Požar na Dravskem polju — dva mlatiča zgorela. Ponoči 18. julija je izbruhnil požar v Žurčji vasi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju pri posestniku Antonu Oslu. Ob izbruhu ognja so bili domači v globokem spanju, ker so prejšnji dan mlatili. Goreti je začelo v drvarnici in je rajel ogenj kmalu tu-

